

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben:

Vidéken:

Egy hétre . . . I kor. Egy hétre . . . I kor. 50 Hfl.
Negyedévre . . . 3 . . . Negyedévre 4 . . . 50 .

Feladvány szerkesztő:

II. MÓRICZ PÁL.

Kiadók és laptulajdonosok:

HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

DEBRECZEN.

Piacz-utca 47. és 48. szám.

Olcso marha, drága hús.

Mit szól ehhez a hatóság?

Az állatvásár kitünően sikerült. Oly nagy volt a felhajtás, hogy két esztendőben se ennyi. Potom áron vesztették a takarmányhiány miatt a gazdák a vágómarhát, a juhot fele áron alól — és a hus ára Debreczenben mégis változatlan.

Hogyan lehetséges ez? Hiszen a vágómarhát féláron alól vették a mészárosok, tehát a hus árának is ugyanily arányban kellene esnie. Ez a természetes következtetés. De nálunk Debreczenben a húsárak nem változnak. A mészárosok pedig semmi hajlandóságot sem mutatnak arra, hogy az erőszakosan felemelt húsárakból engedjenek.

Mi ez? Nyilvánosan üzött uzsora a közönség zsebére, amelyet a hatóságnak nem szabad tűrni, hanem végét kell szakítani.

Nagyvárad nem messzire van Debreczentől, ott pedig a húsárak lejjebb szálltak és ott már 72 fillér kilója a marhahúsnak. Mért nem esett a hús ára Debreczenben, mikor országszerte esett? Mért fizesse a debreczeni fogyasztó közönség kétszeres árát a hús-

nak? Hogy az amugy is elég haszonra dolgozó mészárosokat még jobban felhizlalja?

Az ily nyilvánosan, a fogyasztó közönség megsarcolására való pályázásba a hatóságnak is bele kell szólni.

Van ám mód arra: csak a közönség érdekeit szíven viselő, önzetlenül működő hatóság kell hozzá.

Ott van Zombor város példája, a hol a városi tanács állított fel hűskimérő helyeket és megtörte a mészárosok hatalmát, azért ha más nem segít, **meg kell tenni ezt Debreczenben is.** Még pedig haladéktalanul. A város nem kockáztat vele semmit, a fogyasztó közönség pedig nyer vele. Ha csak szikrányi jóindulat van a város tanácsában, akkor haladéktalanul felszólítja a mészárosokat a húsárak mérséklésére és ha azok tovább akarnak sarczolni a közönséget, 24 óra alatt felállítja a hűskimérő székeket. Helyisége is van, vágóhídja is, a marha pedig olcsó.

Véget kell vetni az anélkül is inséges világtól nyomott közönség ezen hallatlan szipolyozásának. Így történt ez más városokban is, ahol a hatóság a saját kezdeményezésére vetett véget az élelmiszerekkel, de különösen a

hússal való urzszoráskodásnak, amely annál inkább elviselhetlen és tűrhetetlen, mert most olcsó a marha és így csak a százfelől igénybe vett fogyasztó közönséget meritik ki a mesterséges számítással drágított hússal. A közönségnek ez a példátlan kiaknázása is csak a debreczeni szabados, lelketlen állapotok között történhetik meg.

A képviselőház feladatai.

Az őszi munkarend.

A magyar parlamentnek az alkotmányosság helyreállítása óta legnevezetesebb kampánya záródott be a Ház utolsó ülésével. 1902. október 8-án avatták föl az új képviselőházat s már az ünnepi hangulat közben vihar kerekedett a kupolák alatt. A nyári szünidőre csak elült a vihar, hogy annak idején újra föltamadjon majd s befejezze a pusztítva teremtés munkáját, majd az ősszel. Mert mindenki előtt nyilvánvaló az, hogy ez év őszén olyan súlyos anyagok várnak a képviselőkre, a milyenek évek óta nem voltak a magyar képviselőház munkaprogramjában. Egytől-egyig nagy és fontos ügyek vannak az őszi tárgysorozaton.

jobb, mit a többség megszavaz. Ugy történt Borszékkal is.

Nincs szándékomban Borszék monográfiáját megírni, avatottabb toll kell ahhoz, mint az enyém, csak röviden megemlítem, hogy 42 évi gazdálkodás után jobbnak látta a közbirtokosság Borszékét ismét berbe adni.

Az új bérlőben Borszék és az egész Gyergyó valóságos kincset talált. Az új bérlő Borszékét a kedvező fekvésénél, gyomrában rejlő kincseknél fogva az azt megillető polczra akarja emelni, hogy az európai fürdők közt a legelső helyet foglalja el. (50 évről szól a bérlés.) A jövő szezonban már villanyvilágítást létesít, félmillió koronáért pedig egy oly gyógytermet emel, amilyen egy fürdőben sincs. Mivel csak f. é. februárban vette át az üzletet, a fürdőért magáért még keveset tehetett, de annál többet tett már is a tulajdonosokért. Mint tudva van a gyergyói székelyek többnyire a vízszállítás és az üvegyár körüli foglalkozásból élnek.

Szakavatottságánál, tőkénél, vállalkozási tehetségénél fogva e néhány hónap alatt háromszor annyi vizet szállított, mint eddig egy egész éven át, ami a sok fuvarosnál

Borszék nem volt, hanem lesz.

Írta: Smilovits Mihály.

Szebb, jobb napok virradnak Borszékre. Tudnivaló, hogy Borszékét, amely két nagyközség tulajdona, talán felfedezése óta bérlők kezelték. A legelső bérlősszeg négyszáz ezüst taller volt; akkori időben a vizet hordókban, lóháton, korszókban szállították, természetesen csak a legközelebbi vidékekre. A fürdőt is, a kezdetleges közlekedési eszközök miatt, csak a szomszédság látogathatta. Csak ökörszékkel lehetett megközeleíteni. Vize azonban, amely az egész hazában, mint az „ásványvizek királya”, a legizlésebb, gyógyhatásra a legkitünőbb, az egyedüli hazai víz, amely dús szénasav és vastartalmánál fogva a tengeri szállítást elbírja; amely gyökeresen meggyógyítja a légző, gyomor, cukor, idegesség és rheuma bajokat; híres lópája pedig a legmakacsabb női betegségeket szünteti meg: ezen páratlan álló kitünő víz lassankint tért kezdett hódítani úgy, hogy időről időre a bérlősszeg is emelkedett, annyira, hogy az 1872. előtti bérlősszeg már ötvenkétezer forintot tett ki

évenként. Hordták is a vizet a szélrózsa minden irányába. Azelőtt az üvegeket más gyárakból rendelték; de ez nem csak, hogy megdrágította a vizet, hanem a víz, mint szabad ország egyik terméke nem egykönnyen engedte magát bélyegbe szorítani és a vékony üvegeknek legalább is harmadrészét szétrobbantotta. Hogy ennek elejét vegyék, kezdtek Borszék környékén üvegyangyartalmu helyeket keresni. A kutatást siker koronázta, találtak ilyen egészen közel és nagy mennyiségben. Véletlen szerencse folytán gazdag kőszénbányára is bukkantak. Felépítették az üvegyárat, melyben a víznek megfelelő erős, vastag üvegeket készítettek.

1872-ben elhatározta a birtokosság a házilag való kezelést. Miért gazdagodjék meg rajta az idegen, mikor reá is ráfér és valóban rá is fért volna; az is igaz, hogy minden bérlő meggazdagodott. Választott igazgatót, ellenőrző bizottságot, választmányt. Az egész egy kis parlamentet képezett, melyben minden részes valami beleszólást akart magának biztosítani.

De fájdalom, mint minden parlamentben, talán a miénkben is, nem mindig az a

Uj ruha üzlet.

Csupa friss árukkal van felszerelve.

Gerő E.

férfi-, fiu- és gyermekruha raktára
DEBRECZEN, Piacz-utca 47.

a Dreher söresarnok és a Hungaria kávéház között.

A költségvetés.

Sorrendben első helyen áll az 1905. évi költségvetés, melyen szerényen dolgoznak az egyes minisztériumokban. Sok mulasztást kell pótolni, sok baklövést helyrehozni, amit az idei költségvetésben elkövettek. Különösen nehézé fogja tenni a kérdést az országos inség, amely kihatásai-ban még évek múlva is érezhető lesz, mert ennek a pár excellence földmivelő államnak földmivelő népét évekre vissza fogja vetni a gyarapodás utján.

A kiegyezés.

A koczka azonban nem itt fog eldőlni, hanem a gazdasági kérdésben. Itt van az Ausztriával való kiegyezés s a Németországgal és Olaszországgal kötendő kereskedelmi szerződések ügye. Mindahárom existenciális kérdés, akár a gazdasági szempontokat, akár a politikai momentumokat véve irányadóul. S főképp itt várnak az ellenzékre olyan teendők, melyek minden ereje összeszedését kívánják, hogy a megvívandó nagy gazdasági harcban, melyben a nemzet osztatlan közvéleményére támaszkodhatik, végre diadalt arathasson.

A véderőtörvény.

Állítólag a véderőtörvény revizlója is napirendre kerül az őszön, azonban az föltétlen bizonyos, hogy a nagy katonai kölcsön, a négyszázötven milliós rendkívüli szükséglet ügyét föltá-lalja a kormány a parlamentnek. Az ellenzék most is minden erejével igyekezni fog megakadályozni, hogy a hadsereg molochja megeméssze az inséges ország utolsó betevő falatját is.

A parlamenti reform.

Napirendre kell kerülnie a parlamenti reformnak, a választói jog kiterjesztése kérdésének is. Hiszen ez utóbbinak érdekében Tisza István már az év elején népszámlálást is tartott, amivel jelentékeny költségekre zavarta vele a városokat. Valamit tehát tenni kell, ha csak szemfényvesztés képen is. Ami pedig a parlamenti reformot illeti, hónapok óta szállingóznak már a házszabály revizió hírei. Tisza táborában azt beszélik, hogy az erőskezű vezér terveit csak elodázza, de elejteni nem szokta. S keresztül fogja vinni — török szakad majd az ősszel.

háromszor annyi keresetet jelent; az üveggyár, mely eddig kizárólag Borszéknek dolgozott, de csak három hónapon át egész évben, most szerencsés vállalat folytán évekre van biztosítva a sok száza menő munkásoknak a folytonos munka, a mi rájuk nézve négyszeres keresetet jelent. De a legjelentékenyebb és Borszék s vidékére legelőnyösebb kilátása a közeli jövőben van. A Gyergyó felszine és belseje tele van a természet által nyújtott kincsekkel. Hegyei ősfenyvesekkel vannak borítva; a hegyek magok egész hegyláncokat kepeznek a leginomabb, különböző színű márvánnyal, közte tiszta fehér is; a „Ditroit” sehol az egész földön nem fordul elő csak itt Ditrónál. Igen sok a mészke es kőszén. A mostoha közlekedési eszközök miatt mind eme kincsek kiaknázhatatlanok. Most, hogy komolyan hozzálátanak a szélesútvonal kiépítéséhez, mihelyt azok csak megközelítik Borszékét, a bérli minden irányban nagymérvű gyárakat fog létesíteni és talán már néhány év múlva új korszak következik be Gyergyóra: „A Gyergyó aranykora.” Adja az ég, hogy úgy legyen! És akkor Borszék csakugyan nem volt, hanem lesz.

A klotür mumusa.

Az ellenzék nem ijed meg ettől a mustól sem, sőt várja, hogy elbánhasson vele, mihelyt felüti idétlen fejét. S hogy Tisza maga is fél, hogy a kísérletbe bele-török a bicskája, épen ez a tétovázás mutatja s az az óvatosság, melylyel a sugalmazott félhivatalosok révén ki akarja tapogatni a közvéleményt. S a közvélemény olyan, hogyha Tisza merészli megbolygatni a házszabályokat, vesznie kell. Önmaga veszi el magát, mert cselszövényeiben még saját hívei közül is sokan nem fogják támogatni. Az ellenzék pedig, mely se pro se contra nem tűz személyi politikát, ez esetben csak akkor fogja abban hagyni a harcot, ha a béke ára a Tisza feje lesz.

Igazán mázsás kérdések mindezek, melyek előre vetik árnyékukat s már most, mikor a parlament pihenőre tér, nagyban foglalkoztatják a politikusokat.

Vármegyénk és közelvidéke.

Az utépítés a megyében. A megyeházán kedden délelőtt tartották meg az árlejtést az utak építéséhez szükséges könyag szállítására. Az árlejtésen részt vettek Reichmann Ármin, a kis-sebesi gránitbánya részvénytársaság, Glazner József és Führer Zsigmond és fiai. Az ajánlatok felett a napokban fognak dönteni.

Közigazgatási bejárás. A vármegyében még az idén építendő 20 kilométer hosszú utvonal közigazgatási bejárást szeptember 10, 12 és 14. napjain fogják megtartani Egyeken, Hajduböszörményben és Hajduszováton.

Szerencsétlenség a cséplőgép-nél. Földes mellett egyik tanyán dolgozott a cséplésnél Nagy József napszámos. A gép tetején a dobnál volt alkalmazva, honnan véletlenül lezuhant. Esése olyan szerencsétlen volt, hogy a fején súlyos sérüléseket szenvedett. Előbb egyik ottani orvos vette ápolás alá, de a sérülések annyira veszedelmesek, hogy az orvos nem boldogult a gyógykezeléssel. Erre aztán behozták a kózkórházba, hol a sebészeti osztályon ápolják. Állapota súlyos.

Egy országgyűlési képviselő méltatása

a kunszentmártoni ujságban

A Közérdek című kunszentmártoni ujság következőleg emlékszik meg arról a képviselőházi ülésről, amely megtagadta a Baghy Béla mentelmi jogának felfüggesztését.

A főzinkost eleresztették.

— Ki az a főzinkos?

— Baghy Béla.

— Ki az a Baghy Béla.

— A kengyeli nábobnak elkényeztetve nevelt fiacskája, akinek fogalma sines arról a küzdelemtől, amit mi munkásemberek a kenyérért vívunk. Egyéb semmi. De ez valami, mert Magyarországon a gazdagság minden. Itt a gazdagság feltétlenül elegendő jog-czim arra, hogy az ember minden egyéb híján, a törvényhozó testületnek tagja legyen.

A ki nem hiszi, olvassa el a mult heti lapokat. Olvassa el, hogy a képviselőház mentelmi bizottsága milyen javaslatot adott a Baghy Béla mentelmi ügyében. Olvassa el a képviselőház határozatát. Ha elolvasta, látni kellett, hogy az ugynevezett többség a

vesztegetés undok bűnét a maga létalapja legerősebb kövévé avatta. Nem leplezve, hanem cinikus nyíltsággal.

Mi és mindazok, akik ismerik azon gyalázatos eszközöket, melyek segítségével Baghy Béla mandátumot kapott: úgy tartottuk eddig, hogy Baghy Béla nem képviselőnk, csak bitorolja e címet. Dienes Márton kegyelméből bitorolja. De 1904. augusztus 9-ikétől kezdve Baghy Bélát el kell ismerni a mi képviselőnknek. Honatyának.

Miért?

Mert a többség szava szent és ez a többség kimondta, hogy ha valaki vesztegetéssel van vádolva, annak dolgát nem bizuk a bíróság döntésére, mert hátha bűnösnek mondja ki a mi elvtársunkat és akkor felfüggesztik politikai jogait, elveszti mandátumát.

Hogy is ne! Azt a drága mandátumot, ami 1000 forintba került? Elveszteni azért, mert szórta a pénzt a parasztok között? Örüljetez neki! Baghy Béla közénk való! Hiszen innen került ki gróf Szápáry Laczika is.

Mi az ujság?

Négy asszony, egy férj. Hannoverben veszedelmes szélhámost és házasságszedelgőt tartóztattak le a napokban Göhring Herman személyében. Rigában kezdte meg tolvajlásait, minek következtében nyolcz hónapot ült, majd Budapestre jött a 90-es években s mint kereskedősegéd eléggé megemberelte magát. Még Rigában feleségül vette az erkölcstelen életű Prinia Paulinát, aki együttélésük alatt is folytatta feslett életét. 1898-ban Bécsben müködött a nővérel, a kit egy hasonlóan veszedelmes szélhámosnak, valami Pápendik Jánosnak varrt a nyakába. Nővére bemutatta egy derék bécsi földmérő leányának, aki előtt mint báró Hildebarth szerb arcú testőrhadnagy szerepelt. Elcsavarta a szegény leány fejét, elköltötte 7600 koronáját s a faképnél hagyta a keservesen megcsalódott asszonyt. Grácban Pápendik urral, a kedves sógorral került össze. A két jómadár itt hajba kapott. Elfogták őket s Göhringet ekkor 7, nővérét 9 évi börtönre ítélték. A bigama vádja ellen azzal védekezett, hogy egyik felesége kolerában halt meg, a másikkal pedig sohasem volt összeházasodva. Kiszabadulása után egy Breitkopf nevű rabtársa neve alatt folytatta szelhamosságait.

Csontváz az ágyban. Karlsruhe-ban borzalmas boszút állt egy férj hűtlen feleségén. Slock Hermann karlsruhei napidijas megtudta, hogy neje tiltott viszonyt folytat Wekker Ferdinánd óraművessel. Slock, mit sem áruva el, két hét előtt magával vitte Wekkert, a kit bérnyilkosokkal agyonveretett. A vadállatok aztán a szó szoros értelmében lenyuzták az áldozatot és csak a vázat hagyták sértetlenül. Ezt a csontvázat éjjel hazavitte Slock s mert kulcsa volt az ajtóhoz, észrevétlenül vitte a hálószobába. Az asszony mélyen aludt és a férj a csontvázat nagy ügyességgel az asszony mellé fektette. Irtózatos, velőtrázó sikolylyal ébredt az asszony. Nyakáról undorral taszította le a csontváz zörgő ujjait. Sikolyába beleharsogott a férj kaczagása, a ki így szólt feleségéhez: — Nos, hogy tetszik neked most. Slockné megőrült. A férjet és bűntársait pedig letartóztatta a rendőrség.

Kiéggett mindakét szeme. Borzalmos szerencsétlenség történt Szegeden, Schwartz Jakab gyufagyári vegyész házában fölrobbant egy doboz foszfor. A doboz az éléskamrában egy cselédágy alatt volt elhelyezve és állítólag rovarok pusztítása végett tartották otthon. Az éléskamrában délen takarított Palócz Borbála 12 éves dorosmai cselédeány. A takarítás végeztével az ágy alá nyult és kivette onnét a foszfort tartalmazó fadóbozot, hogy megtörölgesse. A mint ez megtörtént, visszahelyezte, de ugylátszik keményen tehetta a földre, mert a foszfor óriási dörrenést hallatva, fölrobbant. A házban levők berohahtak és rémülve látták, hogy Palócz Borbála a földön fekszik és mind két szemére megvakult. A házmester azonnal a kórházba vitte. Acs Vilmos dr. ügyeletes orvos vette ápolás alá. Amikor fölhozta a kis teremtes szemhéjjait, még füstölgött a szemüreg. Az esetről azonnal jelentést tettek a rendőrségnek s Follráth Gyula alkapitány kiment a szerencsétlenség helyére, majd a még eszméletlen levő sebesültet hallgatták ki. A lány mindkét szemét elvesztette és ha az agyára is kiterjed a seb, föltétlenül halálát fogja okozni. A rendőrség szigorú vizsgálatot indított ez ügyben.

Olvasóink rovata.

Hazafiatlanság e a Czionizmus?

E lap nagyrabecsült szerkesztője velem ellenkező véleményen van. De tartom olyan lovagias ellenfelemnek, hogy igazam védelmére tért enged. Több mondanivalóm e kérdésről ugysem lesz már.

A minapi cikkemben, úgy gondolom, elég világosan megjelöltem álláspontomat a hazafiság és a czionizmus közt. Egyetlen igazi érv elég lett volna, hogy örökre hátat fordítsak a czionista mozgalomnak, hiszen nem vagyok megrögzött vagy fanatikus czionista. De a S. B. ur cikkében egyetlen egyet sem találtam. Nyilván nincsen is. Ha volna: ő csak tudna róla és nem tartaná magának.

Azt mondja S. B. ur, hogy nem ösmerem a czionizmust és a czionistákat. Igaz, hogy az előbbi nem ösmerem a részleteiben, de ösmerem a lényegét. Az utóbbiakat egyáltalán nem ösmerem, de nem is szükséges, úgy se szoktam összetéveszteni az intézményeket a személyekkel.

Kozmopolita irányzattal vádolja a czionizmust, pedig ez nem kozmopolita, hanem egyszerűen zsidó-kérdés. A legkozmpolitább kozmopolita se törődik vele, hacsak nem zsidó. Különben tagadom, hogy minden kozmopolita törekvés rossz és elítélendő.

Azt mondja, hogy miután zsidó nemzetiség nincs, semmi közünk a muszka és román zsidóhoz és egyszerűen bebizonyítja nekem, hogy ő a román és muszka zsidóval semmi atyafiságban nincs. Nincs is ez iránt több aggodalmam, csak az, hogyha ő véletlenül Romániában vagy Oroszországban találna elhalni, tekintet nélkül a nemzetiségére, elvére és minden egyébre, könyörtelenül zsidó temetőbe temetnék. De ezen nem fordul meg semmi. S. B. ur az állatvilággal se tart atyafiságot, mégis honfui aggodalom nélkül belépne az állatvédő egyesületbe. Csak éppen a zsidó védelmezése hazafiatlanság.

*J Készséggel közöljük dr. Brunner Lajosnak vasárnapi cikkünkre küldött újabb feleletét. A mi felfogásunkat, melyet S. B. ur lapunk vasárnapi számában oly okosan, oly hazafiasan és oly meggyőzőtlen magas szempontból fejtett ki, ez a beküldött cikk nem csáfolja meg. Mert a cikkirő ezen cikkében inkább érzékenyedik, mint érvel. Anélkül, hogy most erre részletesebb feleletet adni szükségének tartanánk, a czionizmus rajongó mozgatóinak figyelmükbe ajánljuk a sok koldus, nyomorral küzdő magyarországi zsidót, töprengésének inkább ezeknek a segítése felől, nemhogy kifelé irányuló, nemzetiségi jellegű szervezkedések által hívják ki a gyanakvó ellenszenvt és akasszák meg a beolvadás folyamatát. Szerk.

Ha képzelhető volna, hogy valamelyik katolikus állam újra üldözni kezdené a protestánsokat, hidegen hagyná az, s ha valamely actiót indítanának az üldözés beszüntetése végett hazafiatlanságot követnének el? Ha Törökországban vagy akár Chinában üldözni kezdené a keresztyéneket, Európa keresztyénei összetett kezekkel néznék azt? Hát ki fogja pártját a sanyargatott, üldözött zsidóságnak, ha nem a szabad, felvilágosodott, emberséges nemzetek szellemiekben és anyagiakban korlátlanul fejlődő zsidófiái?

Vádolja a czionizmust, hogy akadályozza a zsidók megmagyarosodását. Ez a legalaptalanabb vádja, mert a zsidót nem a zsidóságból kell és lehet megmagyarosítani, hanem a neveléséből s hogy ez milyen arányban halad, mutatja, hogy egyetlen népiskolájuk sincs, amelyiknek nem magyar volna a tanítási nyelve. Természetes, hogy még sok a kívánni való, de az ilyen processust máról holnapra kívánni józanul nem lehet.

Legkomolyabb érvének tartom, hogy itthon is elkélne az a tetterő és az a pénz, a mit e mozgalomra fordítanak. Ebben van valami. De látja a leghangosabb hazafiak is szoktak néha egy-egy kis időt vagy egy két fillért a haza iránti tartozásaikból elszakítani. Ösmerek kitűnő hazafiakat, akik óraszámra ácsorognak a kaszinó-sarkán, sőt olyanokat is, a kik naponta elkaláberезgetnek egy-két órácskát és 1—2 koronát, hogy ez is a haza szent nevében történik?

Mégis megengedi, hogy a kik nem tartanak számat, hogy oly kiváló hazafiaknak ösmerjék a nemzeti ácsorgás, vagy kaláberезes helyett altruista, kozmopolita czionizmussal szórakozzanak.

Nincs több mondanivalóm, még az, hogy megvagyok róla győződve, hogy mihelyt ki lesz küzdve mindenütt a zsidók egyenjogúsága, megszűnik önként a zsidóország ábrándja. Addig hiába való minden leczkésztetés, minden okoskodás és minden ijesztgetés. Mindig lesznek addig könyörületes szívek, akik örömet juttatnak abból, a mit az Isten adott, a szűkölködőknek, mint a hogy mindig lesznek jó hazafiak, akik kidobják a nyomorultat, hogy meg ne repedjen a szívök.

Dr Brunner Lajos.

Apám agyonlőttél!

Az apa és a rabló-fia.

Tragikus kimenetelű rablás történt szombaton éjjel a somogy megyei Egeres községben, hol Frommor Pál odaadó gazdaembert kirabolta a saját fia.

Az öreg Frommernak, aki különben igen jómódu ember, volt egy elzüllött fia, akit az apja kénytelen volt még a tavasszal kitiltani a házból, mert a könnyelmű fiatalember, hogy mulatozó hajlamait kielégítse, meglopta a saját apját. A fiatal Frommer a tavasz óta a környékben községekben csavargott s ott ismerkedett meg egy Haner Mihály nevű legénynyel, akivel együtt duhajkodtak a mult héten. Mikor a pénzük elfogyott, Frommer ezt az indítványt tette pajtásának, hogy rabolják ki az ő apját. Az öreg Frommer ugyanis a mult héten adta el a buzáját s a fiu tudta, hogy most van az öregnél pénz. Ezt akarta tehát elrabolni az apjától.

Szombaton éjjel a két ember baltákkal szelgyervekezve bemászott Frommerék udvarába. Azt hitték, hogy az öreg — mint máskor szokta — künn alszik a tornácson. Véletlenül azonban éppen akkor bent aludt s amikor a két rabló a bezárt szobaajtót fessegette, az öreg Frommer felriadt és rosszat sejtve az asztalhoz sietett, hogy az asztalfiókban tartogatott revolvert elővegye. Amint a revolvert kezébe vette, már is fel-

pattant a bezárt ajtó s azon két bekormozott arcú alak lépett be. Az öreg Frommer lőtt s utána az elől álló alak mellén találva összeesett, a másik pedig kifutott s elmenekült. A meglőtt alak csak annyit tudott mondani hogy:

— Apám agyonlőttél! s aztán rövid vonaglás után meghalt.

A meglőtt ember, az elzüllött fiatal Frommer volt. Társát a csendőrök másnag elfogták, aki aztán részletesen előadta az esetet.

Anyós, mint vetélytárs.

Egy párizsi válópör története.

Párisban, mint a Figaró írja, sokat beszélnek most a következő nem mindennapi esetről: Auriott asszony, egy földbirtokos fiatal felesége válópört indított a férje ellen és keresetében arra kéri a bíróságot, hogy mondja ki a válást házasságtörés, hűtlen elhagyás czimén. A válás oka: **A férj megszöktette a saját anyósát.**

A Figaró megmagyarázza, hogy ez az eset nem annyira különös, mint aminőnek azt a rövid kereset feltünteti.

A férj egy szép, hatalmas termetű, 40 éves uriember, négy évvel ezelőtt, mikor még igen szerény viszonyok között élt, ismerkedett meg feleségének anyjával, a ki valamikor híres szépség volt és aki még ma is csak 37 éves. Louis Auriott és a nő között csakhamar benső viszony fejlődött ki, amit megkönnyített az, hogy az asszony férje komoly beteg volt és birtokáról nem távozhatott. Mikor azonban már szélteben-hosszában sokat beszéltek a viszonyáról, Louis Auriott egyszer csak azzal lepte meg a világot, hogy oltárhoz vezette kedvesének 18 éves lányát, akit a legjobb akaratall sem lehetett szépnak mondani. Ezzel a fordulattal aztán elejét vették a további pletykának.

Auriott, a ki egy szép birtokot kapott hozományul, visszavonult és a gazdálkodásnak élt. Közben meghalt az após, az anyós aztán a fiatal párhoz költözött és állandóan ott lakott. Anya és leány ezen időtől kezdve igen gyakran összetűztek, mert a fiatal Auriottné feltékeny volt és anyja elég okot is szolgáltatott erre. Végre annyira ment a dolog, hogy a leány kiutasította az anyját a lakásából. **A nő távozott, de magával vitte a vejét is** s másnap a fiatal asszony megindította a válópört.

Egyházak és iskolák.

Ima a királyért. Az ágost. hitv. ev. templomban augusztus 18-án d. e. 10 órakor a király születése napjának alkalmából a királyért ima fog tartatni.

Tanárok alkalmazása. A békesi református főgimnáziumban a jövő tanévre helyettes tanárokkul Szatmáry Jenő és Szerencsés Lajos tavaly is ott működő tanárjelöltek alkalmaztattak.

Az evang. reform. tanítóképző intézet gyakorló iskolájába a beira kozás f. évi szeptember hó 1-ső és 2 ik napján, d. e. 8—11 óráig tartatik meg. A beiratkozás alkalmával fizetendő 20 korona tandíj és 30 fillér országos tan. nyugdíjilleték. Az újonnan felveendő tanulók a keresztlevelőket és a himnlőltási bizonylatukat is hozzák fel magukkal. Debreczen, 1904. augusztus hó. A tanítóképző-intézet igazgatósága.

Tanítói képesítő vizsgák. A főiskola kebelében levő tanítóképző őszi képesítő vizsgálatát augusztus hó 28-án kezdődnek. Ezen vizsgálatra Kiss Áron püspök az egyházközség részéről Zeigmond Sándor főjegyző, Dávidházy János esperes és Somogyi Pál nyug. tanárokat nevezte ki bizottsági tagokul.

Megerősített tanítók. A debreczeni ref. egyház az új iskolai évre ismét alkalmazta a tavaly is működött ideiglenes tanítókat, névszerint: Szabó Istvánt, Varga Bélát, Konrád Irént, Kiss Juliát és Törő Mihályt. Ezen tanítókat, illetve tanítónőket Dávidházy János esperes állásukban megerősítette.

Beiratások az ev. ref. főiskolában. Az ev. ref. főiskolai háznagy hivatal tisztelettel értesíti a szülőket, hogy a beiratkozások alkalmával rendszeresen beállani szokott torlódás kikerülése céljából a f. évi június hó végével beiratkozott gymnasiumi tanulók tandíjait a mai naptól fogva a hivatalos órák alatt elfogadtatnak.

UJDONSÁGOK.

Az első tanyai községi iskola.

— A Hatvan-utcai gazdaság népiskolája —

Ezelőtt csak 15—20 esztendővel alakult meg — mint első alapszabályokkal bíró — a hatvan-utcai gazdaság, amelynek első elnöke Komlóssy Arthur, pénztárnoka Koszorus Lajos, ügyésze Szilágyi Bálint és felügyelő gazdája: néhai M. Kiss István volt.

Ennek a szabályait vették át sorba a többi utca gazdaságok is és bár egyéb dolgokban is követnék a jó példát. Mert ez a gazdaság a csorda járási gazdától megmentett valami 3000 korona tőkét, azon földet vett az ondodon, csőszházat épített, majd ingyen telket ajánlván fel a nemes városnak községi iskola részére, az a város és a gazdák hozzájárulásával fel is épült és úgy tudjuk, hogy tanítót is választottak és a megnyitás már szeptember hóban meglesz.

Igen helyes intézkedés volna, ha a városi tanács a kulturtanácsnokát megbízná, hogy ezt a megnyitást, egy kis ünnepélyességgel kötné egybe, arra a hatvan-utcai gazdaság előjáróságát mint földtulajdonost és azokat a gazdákat — kik téglát, földet s egyéb anyagokat fuvaroztak az iskola építéséhez minden díj nélkül, — meginvitálná az iskola megnyitásához.

Jó példaadás volna az alábbi tanyai gazdaságok részére, hogy ők is buzduljanak és kedvet kapjanak a nemes áldozatkészségre! *Ugy legyen!*

Az öngyilkos nyomdászleány.

Csendes, szolid jó leány volt és öngyilkossá lett. A mi lapunk kiadóinak a nyomdájában volt alkalmazásban, mint gépleány. A személyzet is, a főnökei is kedvelték és ő szomorú volt mindig. Társnőinek

a mostoha anyjára panaszkodott, hogy rosszul bánt vele, pedig nem érdemelte meg. A keserűség lassan összegyűlt a szívében és elhatározta, hogy kitér a mostoha elől és meghal.

Igy történt. Zombor Erzsi kedden reggel marólugot ivott és meg is halt, mielőtt orvosi segítségben részesülhetett volna. Még csak 18 éves volt és 3 év óta dolgozott kiadóink nyomdájában, ahol mindenki szerette a szegény, szerencsétlen leányt, aki jóságánál fogva jobb sorsot érdemelt volna.

Elmegyek messze, nagyon messze.

Régóta gyöttrődött a szegény leány az öngyilkosság gondolatával. A társnőinek folyton panaszkodott a mostoha anyjára.

— Nem tudom tűrni a bánásmódját — mondotta. Inkább elpusztítom magam.

Hétfőn este a munka után érzékeny bucsut vett a személyzettől.

— Engem ugyan nem látnak többet — mondotta. Elmegyek innen messze, nagyon messze, ahonnan nem is lehet visszajönni.

Beszédét nem vették komolyan. Tudták, hogy nagyon érzékeny leány és azt hitték, hogy otthon megint a mostohájával volt össze zördülése.

Az is mutatja, hogy előre elhatározta az öngyilkosságot, hogy hétfőn este elment a nyomdánk papírraktárosnőjéhez, aki 8 napi szabadságon van és akit ő helyettesített, hogy jöjjön fel másnap (t. i. kedden) a nyomdába, mert hivatják. Már akkor tudta, hogy ő nem fog feljönni és pontos leány lévén, nem akarta, hogy a raktár magára maradjon.

Az öngyilkosság.

Kedden reggel korán felkelt Zombor Erzsi, aki apjánál, Zombor Lajos hatvan-utcai sorompóőrnél lakott és a 16 fillérért vett marólugot felhajtotta. A méreg hamar hatott és a leány velőt rázó sikoltással rohant be a szüleibez és zokogva vallotta be, hogy marólugot ivott. Az édes apja erre kocsit szaladt és a kórházba szállította, de már késő, mert a kórházba is alig ért vele, már meghalt. Holtteste ott van a köz-kórház halottas házában. Temetése nagy részvét mellett fog holnap végbe menni. Koporsójára pályatársai koszorút helyeznek.

Adj 20 fillért vagy lövök.

Belelőtt a kártya cimborába.

Hétfőn éjszakára Varkoly József csizmadia mester kint hagyta a sátorát a vásár piaczon, de mert a tolvajoktól félt, töltött revolvért adott át a legényeinek, hogy annál biztonságosabban érezzék magokat.

Este a csizmadia-legények kártyát kerítettek és huszonegyest játszottak hármásban: Fodor István, Badik Emil és Varga Károly, a szerencse Badiknak kedvezett és hamarosan összeszenyerte a többi pénzét. Varga Károly, akinek szüksége volt 20 fillérre, ekkor a szerencsés nyerteshez fordult,

hogy adjon kölcsön 20 fillért, de az elutasította. Varga erre ráfogta a revolvért tréfásan:

— Adj 20 fillért vagy lövök.

Alig mondta ezt ki, a revolver elsült és a golyó Badik mellébe furdott, aki azonnal összeroskadt.

Nagy ijedtség támadt erre a csizmadia sátorban. Orvosért futottak, aki a sebesültet a kórházba szállította, míg a rendőrség Vargát letartóztatta.

Szerencsére a lövés nem halálos. A golyó a mellcsontban megakadt és így Badik hamarosan fel fog épülni. Varga azt állítja, hogy csak tréfából fogta társára a revolvért, hogy rájesszen és nem tudta, hogy az töltve van. A rendőrség kihallgatta az összes feleket.

Vargát gondatlanságból okozott súlyos testi sértésért vonják felelősségre.

— **Személyi hír.** Kiss Áron tisztántuli ref. püspök nyári körútjából városunkba visszaérkezett.

— **Szabadságon.** Végh Gyula főkapitány augusztus 18-án 30 napi szabadságra megy, amely idő alatt Boldizsár Kálmán kerületi kapitány fogja helyettesíteni.

— **Kossuth-ünnep.** Kossuth Lajos emlékeztére Lajos napján tartandó hazafias ünnepélyre folynak az előkészületek. A rendező-bizottság, nevezetesen Kossuth-dalkör, a Függetlenségi-kör, az Iparos-kör, a Polgári-kör és a főiskolai Magyar Irodalmi-Társaság közösen rendezi ezt az ünnepet. A megnyitó beszédet Szele György ev. ref. lelkész fogja tartani, az emlékbeszédre Ferenczy Gyula tanárt kérték fel. A Kossuth-dalkör hazafias dalokat énekel, a főiskolai ifjuság egyes tagjai alkalmi szavalatokkal egészítik ki a délutáni ünnepély műsorát.

— **Az orfeum ellen.** A vendéglősök kedden délután Hauer Bertalan elnöklete alatt az Angol Királynő éttermébe látogatott gyűlést tartottak, amelyen elhatározták, hogy kérvényt intéznek a tanácshoz, hogy augusztus 21. után semmi szín alatt ne hosszabbítsa meg a Bikában működő orfeum engedélyét. A kérvényt holnap adják át a vendéglősök a polgármesternek, holott ez az ügy nem a polgármesterhez tartozik, mert az engedély megadása vagy elutasítása a főkapitány jogkörébe tartozó dolog.

— **Meghaltak.** Szutor Eszter ev. ref. 16 napos, Tim Lajos ev. ref. 13 napos csecsemők, Vedres Julianna ev. ref. 2 éves, Kis Vilma ágost 7 éves gyermekek, Nagy János ev. ref. 22 éves közös hadseregbeli gyalogos, Zombor Erzsébet ev. ref. 18 éves hajadon nyomdász leány.

— **Megjárta a cseh gyáros.** A debreczeni Goldstein és Gelberger cég csődügyében a tömeggondnok felhívta Schmerler égeri (Csehország) gyárost, hogy három nap alatt nyilatkozzék: van e követelése a csődtömegben? A cseh-német gyáros büszkén ráírta németül, hogy érthetetlen nyelven van

Kóczé Antal

országos híru cigánykirály az **EMKE** kioszkban naponta teljes zenekarával hangversenyt tart. Kitünő kávéházi italok és pontos kiszolgálásról legjobban gondoskodik

Kiss Adolf

kávés.

irva a megkeresés, tehát vissza küldi. Vissza is küldötte. Ezalatt persze lejárt a határidő és miután magyar bírózág csak magyarul levelez, a cseh sógor fogja vakarni a fejét, ha egyetlen fityinget sem fog kapni a követeléséből.

— Debreczeni vendéglősök Szegeden. A vendéglősök országos szövetsége szeptember 13-án tartja gyűlését Szegeden. A debreczeni vendéglősök Hauer Bertalan elnök vezetése alatt vesznek részt az országos gyűlésen. Jelentkezni lehet a részvételre szeptember 1-ig Privitzer József ipartársulati pénztárosnál.

— Makó-e vagy Janovics? A Szegedi Napló írja: Az a széles körben nagy érdeklődéssel kísért kérdés, hogy ki lesz a szegedi színház új igazgatója, a holnap délelőtti tanácsülésen dől el. Mint a torony alatt rebesgetik, erős küzdelem várható, mert a *Makó-párti tanácsstagok körülbelül annyian vannak*, mint akik a színügyi bizottság javaslatát fogadják el, amely tudvalevőleg Janovics mellett foglal állást.

— A Polgári Takarékos és Segélyszövetkezet értesíti t. tagjait, hogy a befizetések e héten, tekintettel arra, hogy Szent István király napja szombatra esik, péntek délelőtt és délután teljesíthetők.

— Elhunyt debreczeni polgár. A Péterfián lakos Komlóssy családnak halottja van. — Tegnap délelőtt hirtelen elhunyt a család feje, a ki korábban szappanos mester volt és mint iparkodó debreczeni polgár közb. esült volt. Kiterjedt rokonság siratja.

— Bérkocsisok kihágásai. Nincs nap, hogy a bérkocsisok ellen panaszt ne tegyen a közönség kihágásért. A legújabb panaszt Csizsár György tette a 3. sz. egyfogatossal ellen, mert a betegjét nem akarta az orvoshoz szállítani, csak az előírtnál nagyobb összegért.

— Az utczagazdaságok gyűlése. Az utczagazdaságok tagjai kedden délután gyűlést tartottak a városháza közgyűlési termében, amelyen megjelent a földmivelésügyi kormány kiküldöttje, Németh József miniszteri titkár is. A gyűlésen az az eddig eldöntetlen kérdés képezte a tárgyalás alapját, hogy az ondódi és ujosztású földeken a gazdák tartoznak-e mezőrt alkalmazni? A gazdák, akiknek ügye felebbezés alatt a földmivelésügyi miniszter előtt van, a mellett érveltek, hogy mezőrt alkalmazni nem tartoznak.

— Koszoru estély. Schaf János, a népszerű táncztanító 1904. augusztus 18-án azaz csütörtökön a „Korona” című táncsteremben a kis colon és iparos colon zártkörű koszoru-estélyt tartja meg. Kezdeté a kis colonnak 5 órakor, az iparos colonnak 8 órakor. Zenész: Berki Lajos jónévű zenekara. Belépő-díj (személyenként) 1 korona. A meghívó a pénztárnál előmutatandó.

— Rablótámadás. Hétfőn éjjel a debreczeni katonai méntelep közelében vakmerő rablótámadás történt. A méntelephez közeli vendégfogadóbeli szállására igyekezett itju Bede György bagdáni (Szilágyi) állatkereskedő. A méntelep mellett haladt el, mikor az árokból hirtelen 4 sötét alak ugrott eléje, a mellényét lerántották és 262 korona készpénzt elrabolták. Bede segítségért kiáltott, mire a méntelep parancsnoka

a méntelepi készütséget azonnal kivezényelte. A rablók futásnak eredtek, a ménes-katonák azonban hosszas hajszá után az egyik rablót Lakatos Bélát elfogták. A rabló Egerszegre való. Mikor elfogták, előbb ököl-lel védekezett, majd kést rántott elő és az egyik katonára felé szurt, de ez kitért a szúrás elől. Hosszas vallerás után azonban elmondta, hogy három társának neve Jáni Kálmán, Nagy Kálmán és Nagy Lajos. Családjukat Mártonfalván hagyták, ők négyen pedig eljöttek a debreczeni vásárra, hogy bármilyen uton-médon pénzt kerítsenek, aztán pedig a lehető legrövidebb idő alatt visszamenjenek Mártonfalvára. A pénz az elmene-kült cigányoknál maradt, akiknek kézrekerítése iránt a nyomozás megindult.

— Elütötte a vonat. Buzát szállított szekerén László József, de a közeledő vonat előtt át akart még hajtani a közraktárak mellett. A terhes szekeret azonban nem tudták a lovak oly könnyedén áthuzni és a szekér hátulját a 2410 számú vonat mozdonya elütötte és dirib-darabra törte. Szerencsére Lászlónak és a lovaknak nem esett baja. A gazdát feljelentették. Hiába, ilyen világ. A kárt tetézi a birság.

— Gazdátlan tehén. Ebben a nagy szárazságban nem csoda, ha a jószág elcsatangol olyan helyre, ahol harapni valót talál. Mányi Bálint somai tanyás a vetésben gondtalanul legelésző tehénkét talált. A gazdátlan jószágot behajtotta a város istállójába.

— Eltévedt kis fiú. A rendőrség az éjjel a Nyugati-utcán találta Tóth Ferencz püspökladányi gyermeket, aki a szüleiivel jött a vásárra és ott eltévedt. A gyermek napok óta csavarog a városban. Addig is, míg szülei jelentkeznek a rendőrségen adtak hajlékot neki.

— A Hajdumegyei Népbank mint szövetkezet értesíti tagjait, hogy e héten tekintettel az országos ünnepre szombat helyett pénteken tart befizetési napot.

— Német szó tanulás. Egy középiskolába járó tanulót, a ki németül tanulni akar, szívesen fogad egy nagyszabonyi ág. evangélikus tanár. Az érdeklődőknek bővebb felvilágosítással a szerkesztőség szolgál.

x Mi mindent lehet igen olcsón beszerezni Mentze Henrik újdóságok áruházában Piac- és Szent-Anna utca sarkán? Azt itt elsorolni majdnem lehetetlenség, azért mindenkinek ösztönösen ajánljuk, hogy vegye magának azt a fáradságot és tekintse meg azt a csinos és igen ügyesen berendezett üzletet, mely páratlan a maga nemében. Mindenféle felvilágosítással szívesen szolgál a tulajdonos abban az esetben is, ha nincs szándékukban vásárolni.

TÁVIRATOK.

Rémes Boldog-Asszony napja.

Budapest, augusztus 16. A magyar katolikus világ Boldog-asszonyról nevezett ünnepje kiérdemelte a rémes nevet. Az ország több községére pusztító szerencsétlenséget hozott. A Boldog-Asszony fehérgalambjai helyett a tüzvész pusztító vörös kakasai röpökdték Zemplén-vármegye három községében és két virágzó magyar községében és két virágzó magyar községében a tüzveszedelemnek majdnem teljesen áldozatul esett.

Leégett a templom is.

Boldog-asszony napján a legiszonyosabb pusztító tüzvész a Zemplén-vármegyei Bodzás-Ujlak községben pusztított.

Ez a falu teljesen elpusztult. Leégett a református templom, a község-háza és több mint 90 lakház a melléképületekkel együtt. A takarmány, a jószágállomány, az évi magtermés, a butorzat mind a romok közé égett. A vízhiány miatt csupán a pusztá ember élet mentésére szoritkoztak; de még így is a **tüzes paraszak között égett el 7 felnőtt ember és számos gyermek.**

A mádi veszedelem.

A tüzes boráról és báljairól híres, Tokaj melletti Mád községet is megtámadta a tüzes kakas. A Boldog-asszony rémes napján több mint 20 lakház égett le a melléképületekkel. És hogy a tűz továbbterjedését meggátolhatták, az leginkább a szomszéd községből átrohant kereszturi tűzoltók érdeme.

Virágtó község pusztulása.

Boldogasszony napja mégis a legremesebben végződött Virágtó községben. A szükszavu távirat sokatmondólag jelenti, hogy ez a község **teljesen leégett és füstölgő romhalmaz.** Itt nem menthettek meg semmit.

Rákóczi hamvai.

Fiume, augusztus 16. Rákóczi Ferencz és a kurucz szabadságharcz hőseinek porait az Adria hajója fogja Fiuméig szállítani. A gőzöst több hadihajó fogja kísérni. A hamvakat vasuton szállítják Budapestre és onnan Kassára.

Makó — szegedi színigazgató.

Szeged, augusztus 16. A város tanácsa 4 szavazattal a dr. Janovics Jenőre esett 2 szavazat ellenében **Makó Lajos debreczeni színigazgatónak adta 3 évre bérbe a szegedi színházat.** Makó már azelőtt is volt többször színigazgató Szegeden.

Felesége ölette meg.

Szabadka, augusztus 16. Felső-kobol községben Zimanov Miklós gazdát **rettenetesen összevagdálva találta meg.** A gyanu az, hogy a gyilkosokat a felesége bérelte fel.

Királyok találkozása.

Marienbad, augusztus 16. A király ma érkezett ide. A pályaudvaron előkelő közönség élén VII. Edvard, Anglia királya fogadta. A két uralkodó megölelte és megcsókolta egymást.

Zenta város ég.

Zenta, augusztus 16. A város reggel óta ég. Eddig 76 ház lett a tűz martaléka. Az oltáshoz szükséges vizet a Tiszából hordják, A tüzet még nem sikerült eloltani.

Felmentett vasutasok.

Szeged, augusztus 16. A törvényszék ma a vád alá helyezett 10 vasutast, akik ellen a sztrájkból kifolyólag emelt vádat az ügyész, **felmentette.** Az ítéletben a törvényszék kimondta, hogy **a vasutas nem közhivatalnok.**

Adolf

Császká örök temetése.

Kalocsa, aug. 16. Az elhunyt érsek ravatalát már tegnap és tegnapelőtt nagyszámu, részben a vidékről összesereglett hívő látogatta meg. Tegnap délután Majorossy püspök beszentelte a koporsót. Este érkezett meg a temetésre Bácsmegeye főispánja és öt tagu küldöttsége, Zombor, Szabadka, Ujvidék, Baja, Zenta, Bács, O-Becse, Jánoshalma küldöttsége. Szmracsányi nagyváradi, Várossy székesfehérvári püspökök és Kohl Medárd címzetes püspök. a vallás és közoktatásügyi miniszter képviselőjében Várdi Árpád apát osztálytanácsos is ideérkeztek. A nagyváradi, szepesi, csanádi káptalanok küldöttei is megjelentek. Képviseltek magukat a bajai és szabadkai katolikus körök küldöttségileg.

Ma reggel 6 órakor a papság egyházi díszben, a feketével bevont főszékesegyházból az érseki palotához vonult. A holttest beszentelése után a gyászmenet visszatért a főszékesegyházba. Elöl vonult a tanintézetek ifjúsága, következtek a főkáptalani tisztek előjárósága és képviselőtestülete, majd a közigazgatás küldöttségei, egyetek, tantestületek, társulatok, továbbá a papság és a főkáptalan. A püspökök vonultak ezután segédletükkel, élükön Szmracsányi püspökkel. Az udvari papok az elhunyt egyházfejedelem rendjeit vitték. A koporsót 12 pap vitte. A koporsó után Várdi Árpád, mint a kormány képviselője és a rokonok haladtak. A menet az uradalmi tisztek és a cselédség zárta be. A koporsót díszes ravatalra helyezték.

A gyászmisét Szmracsányi püspök vezegte negy segédlettel, az abszolutziót Várossy, Majorossy, Kohl adták meg.

A főszékesegyház előtt lévő teret a küldöttségek, valamint a város és vidék összesereglett népe töltötte meg. A gyászmise után a főszékesegyház főoltárától jobbra lévő sirboltba tették az elhunyt főpap holttestét és azt befalazták. A szertartásnak fél 11 órakor volt vége.

A káptalan tömegmondnokává Zundl Péter oldalkanonokot választották meg. A káptalani helynökválasztás délután lesz. A végrendeletet még nem bontották fel.

Tallian miniszter fia öngyilkos.

Lipik, augusztus 16. Az itteni fürdőhelyen ma öngyilkossá lett Tallian Andor 18 éves tanuló, a Ludovica Akadémia növendéke, Tallian Béla földmívelésügyi miniszter fia. Tallian Andor régebben betegeskedett és itt keresett gyógyulást. A fiatal ember napok óta buskomor volt és ma reggel föbelötte magát. Szörnyet halt. Atyját, aki Bécsben van, táviratilag értesítették a szomorú esetről.

Orosz-japán háború.

(Távirati tudósítás.)

Az elsülyesztett japán szállítóhajók ime megvannak boszulva. Kamimura tengernagy a vladivosztoki flottát, Togo pedig a port-arturit verte tönkre s a Sárga tengernek most már feltétlen ura a japán tengerészet. Hogy mennyi az orosz flotta vesztesége, egyelőre nem lehet kiszámítani. Bizonyos, hogy a csatahajószámba menő Rurik elsülyedt, a Recsíteni fogságba esett. Súlyosan megsérült a Gromoboj és Ruszija, a Cezarevics és a Novik. Az utóbbiak aligha lesznek használhatók többé. Súlyos veszteség az oroszokra Withöf és Matusevics tengernagyok halála, akik

Keller tábornok és Makarov tengernagy után lettek áldozatai az orosz hatalmi önkénynek.

A tengeren történt ezen nagy eseményekhez sorakozik az a körülmény, hogy **szombaton reggel 4 órakor megkezdődött PortArtur általános ostroma,** megújult erővel, újabb segítő csapatokkal a Mikádó parancsára. A nagy horderejű eseményekről ezek a táviratok érkeztek.

Az örömmünnepek elmaradnak.

Pétervár, augusztus 16. Withöf és Matusevics tengernagy halála itt mély megdöbbenést keltett, Withöföt Makarov méltó utódjaként tisztelték s a port-arturi flotta szétverésével nem látnak egyelőre reményt arra, hogy Oroszország tengeri pozícióját visszaszerezze. **A trónörökös születésére tett előkészületek örömmünnepek tartására — elmaradnak.**

Lefegyverezett csatahajók.

Csinghan, aug. 16. A Cezarevics itt ma a német hatóság lefegyverezte. A legénységet s a tiszteket megeskették, hogy nem vesznek részt a háboruban. Tokióban a Cezarevics elszállítása ellen tiltakoztak s így a hajó egyelőre Csinghauban marad.

Menekülés a nyílt tengerre.

Csinghan, aug. 16. Az a két orosz torpedóromboló, mely a japán flotta elől a kikötőbe menekült, súlyos sérülésével kiment a nyílt tengerre, ne hogy leszereljék.

Ostrom minden vonalon.

Csifu, aug. 16. Port-Artur ostroma minden vonalon a legnagyobb erővel folyik. A japánok két nagy erődnök estek birtokába. Minden pillanatban **döntő események** vannak kilátásban.

Port Artur elesett.

London, aug. 16. A késő esti órákban az a hír terjedt el, hogy Port-Artur elesett. A hírt fentartással közlik. Tokióban a vár elestéről még eddig nem kaptak értesítést.

Elsülyedt hajók.

Csifu, augusztus 16. A megmenekült „Cezarevics“ orosz hajó legénysége a japán czáfolatok daczára ezt állítja, hogy 10-én a tengeri csatában egy japán hajó elsülyedését látták.

Tokió, augusztus 16. Togo tengernagy jelentése szerint a „Pallada“ mintájára épült orosz hajók egyike 10-én elsülyedt. Hogy az orosz hajó legénysége megmenekült-e nem tudja.

Megmentett orosz tengerészek.

Tokio, augusztus 16. Kamimura tengernagy jelenti, hogy a vladivosztoki hajórajhoz tartozó „Rurik“ elsülyesztése alkalmával **800 orosz tengerész életét mentették meg.** A foglyokat Japánba szállítják.

Törvénykezés.

Sztrájkoló olasz ügyvédek. Ügyvédek sztrájkja tört ki Bariban. A bíróság egy kisebb pörben ítélkezett, Villani elnöke alatt. Targyalás közben Secchia ügyvéd felháborodott a bíróság pártoskodása

miatt és egy önfeléd pillanatban odakiáltotta az ítélő tanácsnak:

— Az olasz igazságszolgáltatás csak a gazdag embernek való; szegénynek nem ad igazságot!

Villani elnök rendreutasította az ügyvédet, aki megismételte nyilatkozatát. Ezt már nem tűrhette a bíróság, visszavonult tanácskozni és nyomban 75 napi elzárásra ítélte Secchia ügyvédet. A büntetés hallatára a barii ügyvédek egyhangulag elhatározták, hogy az olasz igazságügyminisztertől Vollani elnök és bírótársai áthelyezését követelik, s addig míg ez meg nem történik, sztrájkolnak és semmiféle tárgyaláson részt nem vesznek.

Mikor szabad a vészfékeket meghuzni. Érdekes döntést hozott ebben a kérdésben tegnap délelőtt a legfelső bíróság.

Horn Dániel kereskedő ez évi február hó 3 án délután Szabadkáról Budapestre utazott. Mikor a vonat elindult, a vele egy fülkében ülő, bár előtte egészen ismeretlen urinó — mert férje Szabadkán a vonatról lemaradt — sikoltozni kezdett, összeesett és ájultnak látszott. A kocsi-ban lévő utasok összefutottak és a jelenet láttára unszolni biztatni kezdték Horn Dánielt, hogy huzza meg a vészféket. A kereskedő, akinek sejtelve sem volt arról, hogy miért lett rosszul és ájult el az ő utitársnője, engedett az unszolásnak, meg rántotta a vészféket és a már rendes sebességgel haladó vonat néhány pillanat múlva a nyílt pályán megállott. A nő ekkor hirtelen felugrott és a vonatról leszálva visszasietett a pályaudvarra, ahol a férje tartózkodott.

Természetesen a vonatvezető nyomban utánanézett, hogy miért huzták meg a vészféket és amikor ezt megtudta, Horn ellen a kihágási büntetőtörvénykönyv 111. §-ában körülírt testi épség ellen irányuló kihágás címén feljelentést tett, mert a vészféket a vasuti szabályzatban tiltott okból használta.

A budapesti büntető járásbíróság június 2-án tárgyalta az ügyet. Az ügyészi megbízott elvállalta a vád képviselését és Horn megbüntetését kérte. A büntető járásbírósággal is ítélte a vádlottat és behajthatatlanság esetén egy napi elzárásra, átváltoztatható husz korona pénzbüntetésre. Horn fölébvezett és a büntetőtörvény-szék felébbviteli tanácsa szintén megállapította a kihágást, az enyhítő körülmények figyelembevételével azonban a vádlott büntetését 8 koronára szállította le.

A királyi kuria tegnap délelőtt a két alsófoku ítélet megváltoztatásával, Horn-t a vád alól **fölmentette.** Mindkét alsófoku bíróság valónak fogadta el azt, hogy Horn Dániel vádlott a vele utazó nő ájultságát látva, annak testi épségét veszélyeztetve tarthatta; ennek daczára azonban megállapította, hogy Horn a vészféket a vasuti szabályzatban meghatározott indok nélkül használta, mert a vészfék csak a vonat megállításával elkerülhető vagy enyhítő közveszély fenforgása esetén volna használható. A Kuria szerint ezzel ellentétben a vasuti szabályzattól kitűnik, hogy a vészféket az utasoknak vagy a vonat biztonságának veszélyben forgása esetén szabad használni; **kétségtelen tehát, hogy valamely utas testi épségének veszélyeztetése a vészfék használására jogosít. Az a körülmény, hogy az utas a veszélyes állapotot csak szinleli, a vészfék jóhiszemű használatát nem gátolhatja, hacsak a használó nem tudott a szinlelésről.** A Kuria szerint ezek után kétségtelen, hogy a két alsófoku bíróság megsértette a törvényt, amikor a vádlottat elítélte.

Közgazdaság.

Kedvezmény a szőlősgazdák-nak. A városi tanács a következő hasznos tudnivalókat közli az érdekelt gazdaközön-séggel: Nyílt községekben azok a szőlősgazdák, kik szeszitalok kimérésével vagy kiamértékben való elárúsításával (1888. XXXV-ik t.-cz. 2-ik §-a) nem foglalkoznak, abban a kedvezményben részesülnek, hogy saját termésü boraitól a háziszükségeire szánt bormennyiség után italadó fejében ezental is csak a jelenleg fennálló fogyasztási adónak megfelelő részét fizetik és pedig: I-ső osztályu községekben hektoliterenként bor után 6 korona 70 fillér, bormust és szőlőcsefret után 5 korona 4 fillér.

A házifogyasztás bejelentésére a következők rendelkeznek, u. m.:

Azok a szőlősgazdák, akik az előbbi szakaszban jelzett kedvezményre igényt tartanak, kötelesek szeptember hó 15-ig, legkésőbb azonban, ha előbb szüretelének, a szüret megkezdéséig ebbeli igényüket a köz-ségi előjárásnál bejelenteni.

A bejelentések, ha a szüret szeptember 15-ike utáni időben kezdődnek is, legkésőbb szeptember hó 15-ig okvetlenül megteendők.

Megjegyeztetik, hogy a belterületen a városban állandóan lakók részéről a bejelentések az I-ső, II-ik kerületi rendőrkapitányságnál, a szőlőskertekben és a mezőségeken kintlakók részéről pedig a mezőrendőrkapitányságnál történik leendő bortermeiknek bejelentése. E bejelentésbe foglalandó egyszersmind a bejelentő lakhelye, házszáma, a családtagok száma és a szőlőbirtok terjedelme holdakban s a házi fogyasztásra felhasznált bor évi átlagos mennyisége hektoliterekben. Ha a kedvezményes adózásra igényt tartó szőlősgazda egész bortermeit házi fogyasztásra akarja felhasználni köteles abban az esetben, hogy ha termése öt hektoliter meg nem halad, az egész termés után a kedvezményes adót, vagy a szőlőcsefret, illetőleg mustnak a bor- és huszfogyasztási adó iránti törvények és szabályok 17-ik szakasza értelmében való kijelentése, vagy pedig a borterme szokásos felvétele alkalmával a bor- és huszfogyasztási törvények és szabályok 48. és 49-ik szakasza szerint azonnal lefizetni.

REGÉNY-CSARNOK.

Egy rendőr naplójából.

III.

A nyolcz lánysház lelenze.

Irta: Laky Imre.

19

Tilos az utánnyomása.]

Az „Entreprise des pompes funebres” kitétt magáért. Jött külön kocsis a koszorúnak. A halotti hintót hat fekete mén húzta, a lovakat tarsolyos csatlósok vezették. A főváros „félvilága” tetőtől talpig gyászban ott volt a temetésen. Hirneves urak, közismert egyéniségek is megadták a végtisztességet a „madame”-nak. A látványosságra száz és száz kíváncsi, köztük sok utczaificsur gyűlt össze. Trágár megjegyzésekkel mustrálgatták a gyászaborult „Niobékat”.

A ház leányai egytől egyig díszes fekete gyászruhában vonultak fel, természetesen a „ház” költségére. Margit komolyan, méltóságosan, egy-egy igaz könnyel szemében fogadta a részvétnyilvánításokat.

Mindenki benne látta az örökösöt. Évek óta benne látták a ház urnóját.

Megjelentek az oldalági rokonok is. Egy falusi fűszeres, s egy özvegy vidéki bábaasszony.

Igen szerényen viselkedtek. A legutolsó kocsiban követték a gyászmenetet. Mindketten unokatestvérei voltak a „boldogult”-nak s feljöttek abban a reményben, hátha pár száz korona kinéz a „kedves” rokon után.

Temetés után a hatóság lepecsételt mindent.

Harmadnap Margit s az oldalági rokonok meghívót kaptak egy közjegyzőhöz.

Ünnepélyes komolysággal, Margit zokogva, a két unokatestvér felcsillanó birvagy és kárörömmel szemökben hallgatták a pár év előtt kelt végrendelet sorait. A „madame” az oldalági rokonokat tetten általános örököséivé, Margitnak pedig egy szekrényébe rejtett, pár ezer koronáról szóló takarékpénztári könyvet hagyott.

Margit keserves könyeket hullatott. Szép álmái, reményei a porba omlottak. Ifjuságát elfecsérelte, teste elnyűtt, elpetyhűdött. Az a pár ezer korona, s a maga megtakarított pénzcsékeje elég lesz-e arra, hogy abból elkényeztetett Gyurkájával eléldéghessen. Most is csak Gyurka járt az eszébe, csak annak jövője aggasztotta, saját sorsa eszébe sem jutott.

A két rokon nem titkolt örömmel ösz-szenézett. A rokonlelkek megértették a tekintetből egymást.

A fűszeres határozottan és ridegen tudtára adta Margit asszonynak, hogy ők még ma a hatóság közbejöttével átveszik örökösök. Az üzletet nem kívánják fenttartani, ezek szerint a felszámolás után mindenkinek alá is ut, fel is ut.

Ellentmondani nem lehetett.

Fásult közönnyel vette, hogy el kell hagyni a házat, melyben élete legszebb huszonöt évét töltötte, pazarolta.

Érezte, hogy a sors keze ránehezedik, s vágott is el, hogy elszakadjon a multtól. Pedig ezután jött az igazi megpróbáltatás.

A hatóság a hivatatos pecsétek eltávolítása után, a szekrényt, melyben a volt tulajdonos ékszereit, érték tárgyait, s a Margitnak hagyott ismeretlen összegről szóló takarékpénztári könyvet tartogatta, bezárva bár, de üresen, kifosztva találta.

Mindössze néhány papirfoszlány volt a szekrényben. Ennek darabjaiból a hatósági kiküldött azt olvasta ki, hogy a közjegyző előtt felolvasott végrendeletnél egy későbbi keletű is létezett, melyben ugy az oldalági rokonok, mint Hajnal Gyurka kitagadtattak s Margit szerepelt, mint egyedüli és általános örökös.

Azonban az a végrendelet már nem birhatott érvényességgel, az aláírások hiányoztak, s különben is csak egyes darabjaiból lehetett a valódi tartalomra következtetni.

Ki téphette szét?

Ki fosztotta ki a szekrényt?

A örökösök gyanakodtak Margitra, Margit gyanakodott mindenkire, csak Hajnal Gyurkára nem, kit egyre siratott, ki a halálest óta eltűnt, mintha elnyelte volna a föld.

Ez örökségi ügyből nagy per keletkezett, megindult a bűnügyi nyomozat is. Kiderült, hogy a halálest utáni reggelen a takarékpénztári könyvet, mely tetemes összegről szólt, egy fiatal ember váltotta be.

Ki volt az a fiatal ember?

A detektivek figyelme, kik kezdték a ház régi életmódját, viszonyait kikutatni, Hajnal Gyurkára irányult.

Igen, de Gyurka nem volt sehol sem található.

Miután a ház egykori leányainak valóságából elég terhelő adatot gyűjtött össze a vizsgálat, kiadatott az elfogatási parancs Gyurka ellen, s a nyomozó levél külföldre is szétment.

[Folytatjuk.]

MIT IGYUNK?

hogy egészségünket megóvjuk, mert csakis a természetes szénsavas ásványvíz erre a legbiztosabb óvószert. Elsősorban a mohai

ÁGNES

1 literes üvegben 19 kr.
1 félliter üvegben 13 kr.

forrás mint természetes szénsavdus ásványvíz, föltétlenül tiszta, kellemes és olcsó savanyúvíz; dús szénsavtartalmánál fogva nemcsak biztos óvszer fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógyszóknál fogva kitűnő szere a legkülönbébb gyomor, légső és húgyszervi betegségeknek. Azért tehát

Használjuk a mohai Ágnes-forrást, ha gyomor-, hél- és légsőhuruttól szabadulni akarunk.

Dr. Kéty.

Használjuk a mohai Ágnes-forrást, ha a vesebajt gyógyítani akarunk.

Dr. Kövér.

Használjuk a mohai Ágnes-forrást, ha a háztartások számára másfél literesnél valamivel nagyobb üvegekben minden kétes értékű mesterségesen szénsavval telített viznél, sőt a szódaviznél is olcsóbban adja, hogy az Ágnes-forrás vizét a legszegényebb ember is könnyen megszerezhesse.

Árllapot s prospectust kívánatra bérmentve küld a mohai Ágnes-forrás kezelősége Mohán, Fejérmegye.

Kedvelt borviz. — Kedvelt borviz.
Kapható minden fűszerüzletben és elsőrangú vendéglőben. — Főraktár Debreczen és vidékére Máyer Jenő fűszerüzletében.

Hajdúvármegye és Debreczen sz. kir. város Főispánja.

ad 469/1904.

Pályázati hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város törvényhatóságának az alábbi határidő lejártá után tartandó legközelebbi közgyűlésén 1 (egy) gyámpénztári ellenőri és 1 (egy) szállás biztos állás fog választás útján betölteni.

A gyámpénztári ellenőri állás évi 1800 korona fizetés és 400 korona lakáspénz, a szállásbiztos állás pedig évi 1300 korona fizetés és 200 korona lakáspénzből álló javadalmazással van egybekötve.

Azok, kik ezekre az állásokra pályázni kívánnak s a törvényes minősítést kimutatni képesek, felszerelt pályázati kérvényeket hozzám mint a kijelölő bizottság elnökéhez folyó évi szeptember hó 30-ik napjának délelőtti 12 órájáig annyival inkább nyújtsák be, mert a későbbben érkező pályázati kérvények figyelembe vételét nem fognak.

A gyámpénztári ellenőr a város szervezési szabályzatának 143 §-a értelmében egy évi fizetésének megfelelő biztosítékot tartozik letenni.

Ez alkalommal a választás folytán esetleg megüresendő állásokra is pályázat nyitattik.

Debreczen, 1904. augusztus 9.

Domahidy Elemér

főispán.

Apró hirdetések.

10 szögig 40 fillér, azontul minden szó 2 fillér. A egkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér.

Egy V—VII. o. róm. kath. gymnáziumi izraelita vallásu tanuló két fiu mellé correpetitornak felvétetik. Czim a kiadóhivatalban.

Legelőcsőbb biztosító. Egy egész család életbiztosítását nem az „Adria”, sem a „Gresham” irodája, de **Gondy és Egey fényir-dája** eszközli. Egy egyszerű díj lefizetése mellett adnak egy sikerült, családi csoportképet. A szülők nagy aggodalma ellévéen háritva, nyugodtan láthatnak napi teendő-jük után, mi magában fél életbiztosítás.

Kitűnő ebéd és vacsora kosztot kaphat 2 fiatalember Piacz-u. 16. sz. a. Klein D.-nél.

Darabos-utca 57. sz. a. ház, mely évente 1500 kor. lakbért jövedelmez, jutányos árban eladó.

Eladó birtok és szeszgyár. Egy 1200 katasztrális hold kiterjedésű, kitűnő minőségű birtok, melyen a legjobb karban lévő gazdasági épületeken kívül egy mezőgazdasági szeszgyár van, évi 2000 hectoliter termelés és hectoliterenként 10 korona refactióval, 50 katasztrális hold dohánytermelési engedéllyel eladó. — Hol és kivel lehet értekezni? megmondja a kiadóhivatal.

Építkezésből kimaradt 2 pár vasajtó olcsón eladó Nemzetőr-utca 1. sz. a.

Rákóczi- és Kuruczokról című füzet 20 fillér leszállított árban kapható a kiadóhivatalban.

Eladó egy kis könnyű kivágott oldalú szekér egy vagy két ló után, két koci ülésel és két lóra való szerszámmal, egy jó ócska kapu és szóró rosta. Értekezhetni Eötvös-utca 4. sz. a. tulajdonosnál.

24 kr. 1 liter saját termésű sámsoni kerti bor Király Imre vendéglőjében Rákóczy-utca 16.

Debreczeni első elektrotechnikai vállalat távbeszélő és távjelző berendezésekre, villamhárítók, villamvilágítás és erő átvitelre, villamos jelzőtelepek, tűzjelzők, vizállás-mérők. Elvállal mindennemű az elektrotechnika szakába vágó berendezéseket és javításokat **Földvári L.** Kossuth-utca 1. szám az udvarban. — Telefon szám 168. Távbeszélő és táviró építéshez szükséges mindennemű készülékek és anyagok, valamint gyógyászati, physikai készülékek és telepek raktára.

Szép és gyorsírással rendelkező kisasszonyt vagy fiatalembert ideiglenesen alkalmaznánk. Gép és gyorsírást tudók előnyben részesülnek. Czim: **Kazinczy** könyvkereskedő Részv. Társ. Debreczen, József kir. herczeg-u. 8.

A

Hidegvizgyógyintézet

a nagyerdei fürdőben
naponta nyitva.

Ugyanott mindféle
gyógyfürdők
előállítatnak.

Az Alföldi takarékpénztár

hitelrészcs csoportja

a nyílt számla követelések
leszámitolását

megkezdte.

Bármely felvilágosítás-
sal szívesen szolgál az
intézet ügyvezetője.

920/1904. v. k. szám.

Árverési hirdetés.

A debreczeni kir. bíróságnak V. 472/5 1904. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint özv. Zoltai Pálné részére Konez Ákos és neje, ugy özv. Balogh Sándorné debreczeni lakosoktól 800 korona tőke, ennek 1904. évi február hó 10. napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 110 kor. 10 fillér perköltség erejéig 1904. évi február hó 16-án bíróság felül foglalt és 1995 kor. 40 fillérre becsült butorok és egyéb ingóságok **1904. évi augusztus hó 18-án délelőtt 10 órakor** kezdetét veendő és Nagyerdő 2. sz. városi pavilonban megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Debreczen, 1904. évi július hó 18-án.

Oláh Géza bírói kiküldött.

Elvállal mindféle szobafestéseket és tapetirozásokat a legjutányosabb árban

Horváth András

mázoló-, szoba- és templom-festő
— **DEBRECZEN,** —
Piacz-utca 21. szám alatt.

Új paplangyártó műhely.

Van szerencsém tisztelettel értesíteni, hogy **Helyben Széchenyi-utca 6. sz. alatt** egy a mai kor igényeinek megfelelően berendezett

paplan és matracz

készítő műhelyt nyitottam.

Elvállalok e szakmában vágó mindennemű munka készítését u. m.: különféle **paplanokat, derékajjakat, matracz, rugganyos ágybetéteket,** szalmazsákokat, fej- és ökpárnákat, rolletákat és gördönyöket a legjutányosabb árak és szakszerű kivitelben.

A fővárosban 18 éven át nagyobb czégeknél mint munkavezető működtem és ez arra enged következtetni, hogy a legközelebb és pontos munkákat teljesíthetem.

Szíves pártfogását kéri
tisztelettel

Garai Grünbaum Antal
paplanos.

!! Méreg nélküli mázoló festék !!

Olommérgezés elleni védelem!

„LITHOPONE“

az egyedüli pótszer a mérges, veszélyes ólom festékekhez; a munkást a rettenetes ólombetegségtől megóvjaa, a munkaadónak pedig megtartá a személyzetet egészségben és munkakedvben és épen olyan **szép és tartós** mázoló festéket mint az ólomfesték. **Olcsóbb** mint minden mázoló festék és bármilyen fedő színben szállítható.

Különlegességek: **hidszürke** (mázolásra kész)
gépvrös (megtörve.)

Festékek a vasiparnak.

Kapható az állam minden festéküzletében.

Védjegy Kérjünk hordókat kizárólag bevezetett védjeggyel és czégbélyegzővel. Védjegy

Lithopone- und chemische Fabrik: Kasern bei Salzburg.

Bureau: Wien, I. Wallnerstrasse Nr. 11.

Konyári Sóstó fürdő

megnyílt május hó 1-én.

Gyógyítja a körvély kórt s annak következményeit, u. m. csontszut, csontvelőlob, összezsugorodott izület stb. mindennemű köszvényes, csuzos bántalmakat, bármiféle borbajokat, továbbá sápkór, máj, lép, vese és belső dagantokat, különösen női és férfi bajokra legkitűnőbb hatásu.

Fürdő orvos: **Dr. Móríc Ernő** pocsaji tb. járás orvos.

Kifogástalan tiszta fürdők, jól berendezett lakások, előkelő vendéglők (kitűnő ételek és tisztán kezelt italok személyes felügyeletünk alatt allanak) és a mi fő, mélyen leszállított árak mellett rendkívül figyelmes kiszolgálásban részesülnek a t. fürdővendégek.

Vasuti állomás: Hosszupályi, Debreczen—N.-Létai vonalon. Posta és táviráda állomás helyben. Minden vonat érkezésnél kocsik allanak rendelkezésre.

Tisztelettel

a **Konyári Sóstó fürdő**
igazgatósága.